

A sz. fűv. iparrajziskola kiállításából.

DISZITÓ FESTÉSZETI SZAKOSZTÁLY.

azokat. A főbb tételek: a legalacsonyabb pályadíj nem lehet kisebb az ugyanazon munkáért elkérhető honoráriumnál. — A kitűzött díjaknak utólagos leszállítása nem lehetséges. — Az első díjat minden körülmények között ki kell adni. — A pályabírák száma páratlan legyen és azok többsége szakértőkből álljon. Ugyanezek a kiküldöttek még egy másik vezérfonalat is állítottak össze, a mely a pályabírák kinevezésénél s azok ítélkezésénél szolgálhat zsinórmértékül.

LAKÁTPÁLYÁZAT. Az amerikai Saint-Louis városában 1904-re tervezett kiállítás plakátjára pályázat van hirdetve. Első díj 10 ezer frcs. Bővebb felvilágosítással szolgál P. L. Bowen, 10 rue de Mont-Thabor, Paris.

KÜLFÖLD.

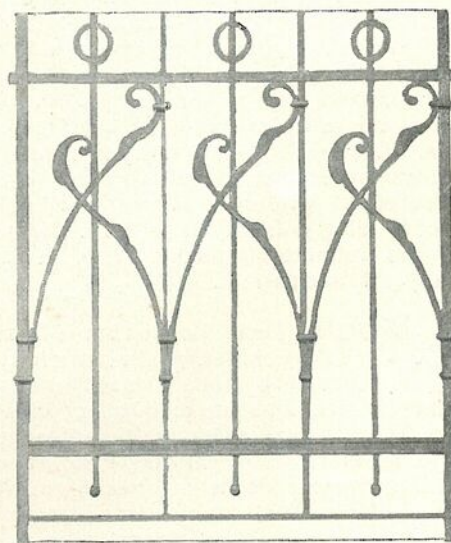
ECKMANN OTTÓ †. Ez év júniusában meghalt a németeknek egyik legjelesebb iparművésze, Eckmann. Hamburgban született 1864-ben, pályája kezdetén mint tájképfestő tűnt fel, de hatalmas dekoratív érzéke csakhamar az iparművészet felé terelte, sajnos azonban, hogy tetterős korában, még igen fiatalon, dőlt sírba, kínzó betegség után. Az élénk, csaknem vidám művészi teremtő ereje nem árulta el soha azt a nagy szenvedést, a miben mesterének része volt. Könnyedséggel, csaknem játszva dolgozott és sokoldalúsága folytán a bútort, a vas, főleg pedig a szőnyegszövés és grafikus művészetekben voltak szép sikerei.

A scherrebecki szőnyeggyár legszebb darabjait Eckmann tervezte. És falkárpitokból is nagy tömeget hagyott ránk, a melyek mind már iskolaszamba menő dekoratív felfogását tüntetik fel. Ő a nagy színfoltok barátja, melyen át szeszélyesen futnak a fűrge kígyózó vonalak, üde szí-

nezetű virágjai sokszor már csaknem tarta-
kák, de mégis megőrzik nyugodtságukat. A jól átgondolt és szellemesen alkalmazott ornamentikájának legmaradandóbb élete lesz a nyomdászati alkotásainál. Az Eckmann-betűk és az Eckmann-díszek a művészi grafikánál mindenkor számottevő anyagot fognak nyújtani.

Eckmann magszakadt pályája kétségen kívül a kezdethez méltóan folytatódott volna. Ő volt az, a kitől a német iparművészet sokat kapott és még többet várt.

JAPÁNBAN OSAKA-ban nemzetközi iparművészeti kiállítás van tervbe véve az 1903-ik évre. A császári kormány nagy súlyt helyez rá, hogy mennél több külföldi vendégeket kapjon a kiállításra. Különösen a gyárosokat és iparosokat igyekszik megnyerni. Külön pavillon fog épülni a külföldiek számára s ott lesznek csoportosítva mindazok a tárgyak, a melyek tehnikájuknál vagy művészi becsüknél fogva a japáni iparo-

A sz. fűv. iparrajziskola kiállításából.

VASMŰVESEK SZAKOSZTÁLYA.

A sz. f. v. iparrajzisk. kiállításából.
TERVEZÉSI SZAKOSZTÁLY.

soknak tanulsággal szolgálhatnak. Az európai kiállítókat avval kecsegtetik, hogy árúikkal az osakai kiállítás révén piacot biztosíthatnak maguknak keleten, mert a kiállításra több millió japáni és ázsiai látogatóra lehet biztosan számítani.

Q MŰVÉSZI FÉNYKÉPEK TORINÓBAN egy külön pavillonban vannak elhelyezve, az első nemzetközi iparművészeti kiállítás keretén belül. Teljes képet nyújt az a fotografálás mai állásáról, a melynek sok kinövése ellenére is, több jó oldala van. Először is a vele foglalkozókat és benne gyönyörködőket megtanítja látni. A képek és képsorozatok fixirozása az emlékezet segítőjévé szegődik, a mikor a természet és az élet sok érdekes részletét megörökíti. Másodsor iparművészeti szempontból is nagy értékkel bír a fényképezés, de csak akkor, ha a művészet segítő kezével törekszik magasabb célok felé. Azaz például az embert nemcsak „kérek barátságos arcot“ jelszóval örökíti meg, hanem otthon és munkája közben lesi el annak tartalmi jelentőségét és jellemének kifejezési módját. Szóval a jellegzetes vonások kikeresésével áll a művészet szolgálatába.

A torinói fényképek házában képviselve van minden kulturnemzet. Általános karaktere a kiállított fotografiáknak, hogy azok művészi színvonalát jobbra amatőrök szabják meg. Az összes nemzetek közt itt is, mint a kiállítás többi részén, a németek mutatkoznak be a legnagyobb számban és nem minden eredmény nélkül. Grainer arcképei, Dührkoop képszerű felvételei sikerült alkotások. A svédeknek szintén az arcképezés a legerősebb oldaluk, míg a dánokat — úgy látszik — jobban érdeklik a nagyobb jelenetek és a világítási problémák megoldásai. Spanyolország néhány jó tájképpel szerepel. Olaszország pedig az aprólékos finomságok, valamint

a képszerű csoportosítás és a különféle tónusok érvényesítésében fejt ki nagyobb művészetet. A japánok színezett fényképeket állítottak ki. Ezekon kívül még a belgák, hollandusok, franciák, magyarok és főleg az angolok hoztak sok művészi felvételt a torinói kiállításra.

Az iparművészet csoportján kívül Torinóban még az olasz festészet utolsó évekbeli termékei is ki vannak állítva, a melyek csak számra nézve imponálóak. A kevés kiváló képfestő közül talán Grosso, Cavalleri és a két Segantini-tanítvány: Olivero és Falchetti nevét említhetjük meg. Mindezekon kívül van még külön épületekben kerékpár, automobil-, olaj-, szappan- és élelmiszer-kiállítás is, hogy ez azonban mennyiben függ össze a modern iparművészettel — nem egészen világos.

Q GYERMEK, MINT MŰVÉSZ.

A lipcsei iparművészeti múzeum által rendezett „Művészet a gyermek életében“ című kiállításon a mesekönyvek s faliképeken kívül volt egy különösen érdekes csoport is kiállítva olyan rajzokból, a melyet maguk a gyermekek készítettek. Már hároméves kis művészek is szerepeltek itt és a kiállított háromszáz s egynehány kép igen tanulságosan mutatta be azt, hogy a szabadjára hagyott gyermekeknek akár természet, akár emlékezet után rajzoljanak is, minő nagy érzékük van a kifejező vonalak hangsúlyozása, tehát általában a stilizálás iránt. Egy rajzon a korcsolyázónak például a keze el van hagyva, mint a mely testrésze e sportnál nincs szükség; ugyanilyen formán van kifejezve egy óvónéni tétlensége, szintén kezetlen. A befolyásolatlan gyermeki agy ábrázolási kifejezésre irányuló törekvései ezek, a melyek kétségen kívül sok hasonlóságot mutatnak a primitív népek művészkedéséhez. A lelkiállapotoknak arcokkal való visszatükröződése csaknem oly naiv őszinteséggel történik, mint a teljesen felruházott alakok belső testi részleteinek megjelölése. Olyik majdnem X-sugarakkal dolgozik, megrajzolja az emberéhez a gyomrát is, vagy a burgonyacserjéhez a föld alatt termő burgonyát is. Színekkel a gyerekek nehezen tudnak bánni, leszámítva a festők gyermekeit, e tekintetben csak a minneapolisí fiúk a kivételek, a kik direkt ecsettel és színekkel dolgozván, meglepő ügyességgel tudják visszaadni a virágok és lampionok színhatását. A megfigyelőképesség s ön-

állóság jellegzetes tulajdonságai a szabadszellemben dolgozó gyermekeknél. Ott azonban, a hol a régi iskolászerű tanítás beleártja magát és hálózva rajzolnak stb., minden egyéni felfogás porba hull és a naiv, de őszinte kifejezési mód helyett előtérbe lép a merev geometrikus sablon-szerűség.

LBRICH darmstadti iparművész egy szép feladat megoldását vállalta magára. A Marienbad melletti Königswart fürdőt ő fogja felépíteni. A szállodákat, lakásokat s fürdőintézetet is az ő tervei szerint viszik ki. Nyolc munkatárssal serényen dolgozik a tavaly ilyenkorhoz képest oly csöndes darmstadti kolóniában.

LINGER BEETHOVEN-je. Kévszobornak volt mostanában annyi szenzációja, mint a bécsi Secessio termében kiállított Klinger Miksa lipcei művész Beethovent, a híres zeneköltőt ábrázoló alkotásának. A mester 15 évig dolgozott e művén és a kész szobor miatt a nagy siker mellett is nem egy éles megjegyzést volt kénytelen hallgatni. Éppen tehnikájában rejlő szépségeit tudták be neki sokan hibául. Mert a Beethoven-mű polychrom-szobor, még pedig a dekoratív elem oly nagy mértékben jelentkezik nála, hogy minden monumentalitása dacára is nagystílu iparművészeti alkotásnak tekinthetjük. A színes márványok használata a plasztikánál, mint tudjuk, nem újság. Csak legutóljára is a barokk századában nagy előszeretettel alkalmazták a fehér, fekete és tarka márványt együttesen. Ezeknél azonban az összeállítás nem történt olyanformán, mint Klingernél, hogy t. i. a színek és anyagok karaktere szerint csoportosították az alkotó részeket és az által mintegy szorosabb szolgálatába szegődik a külsőség a belső tartalomnak. A Beethoven testrészei syramárványból valók, melynek kissé aranyos tónusa a testiség látszatát kelti; a térdről leomló onyxmárvány a maga csíkos mivoltában szövetjellegű; az alapzat rózsásbarna pyrenneusi márványának és az ugyancsak onnét származó, a zeneköltő szárnyaló lelkét szimbolizáló, hatalmas fekete sas anyagának is jelentősége van. Klinger színvágyait mindez még nem elégítette ki. A mai modern művészetet jellemző festőiességből kifolyólag, a különféle színű márványoknak az összepárosítása kevésnek látszott és alkalmazásra került a Beetho-

ven trónusán a bronz, az elefántcsont, drágakő és zománc. Klinger tehetségének soha el nem vitatható dicsőség az, hogy mindez egy csodálatos egységbe olvad össze, a különféle hangokon szóló anyagokat egy melódiába bírta összefűzni.

TORINÓI KIÁLLÍTÁS LÁTOGATOTTSÁGA július és augusztus hónapokban a nagy hőség miatt csökkent. Nagy idegenforgalmat remél a kiállítás vezetősége szeptember és október hónapokra, a mikor a Riviéra látogatói útba szokták ejteni Torinót. Az eddigi megállapodások szerint a kiállítást november hó 15-én fogják bezárni.

SZAKIRODALOM.

CÍMZETES JELENTÉS. „Az Iparművészet Könyve” cím alatt háromkötetes nagyszabású, remek kiállítású mű jelenik meg legközelebb az Athenaeum r.-t. kiadásában. A művet, melyhez hasonlót a külföldi irodalomban sem találunk, társulatunk megbízásából *Ráth György* elnök szerkeszti. Az egész mű három vaskos kötetből áll, a melyeknek elseje már f. évi október hó elején kerül a közönség elé. Tartalma a következő: „A művészi stílusok fejlődése”. Irta: *Gróh István*. — „Az iparososztály fejlődése Magyarországon”. Irta: *Marczali Henrik*. — „Az érem”. Irta: *Ráth György*. — „A pecsétek”. Irta: *Aldásy Antal*. — „A mozaik”. Irta: *Lyka Károly*. — „A sokszorosító művészet”. Irta: *Éber László és Czako Elemér*. A mű kötését *Pap Henrik* színes rajza díszíti; az első kötet 91 műmelléklettel és 287 szöveggel jelenik meg. Lapunk legközelebbi számában az egész munka részletes programját közöljük. Társulatunk tagjai az értékes művet kedvezményes áron fogják kapni.

SÁNYI KÁROLY és BIRCHBAUER KÁROLY. *Az új ország-ház. 1 alaprajzzal és 64 eredeti fényképpel.* Budapest, Pátria, 1902.

Valamikor a templomok építésénél csoportosultak a különféle művészi erők, ma azoknak egyesült munkásságát jófor-